

Yttrande och kommentarer rörande

Nulägesbeskrivning Nedre Dalälven prövningsgrupp 53_1

Svenska Kanotförbundet 2023-03-18

Vi har med intresse tagit del av underlagsmaterialet rörande Nedre Dalälvens kraftverk inför förestående miljöprovningar av dessa, ursprungligen planerad att ske i februari 2024.

Vi instämmer till fullo i ett övergripande biologiska mål att återskapa vandringsvägar för såväl lax och havsöring som mera långsamvandrande arter, samt att i största möjliga utsträckning återskapa strömvattensmiljöer. Detta inte enbart för att upprätthålla självreproducerande och livskraftiga fiskpopulationer i området utan också för att görligaste mån återställa och bevara den unika naturmiljö Nedre Dalälvens forsar, strömmar och fjärdar utgör, och kunde utgöra givet ett ökat vattenflöde genom torrlagda armar och kvillområden. Forsarna och svämhabitaten utgör en omistlig del i denna miljö, vilket också satt avtryck i bildandet av flera naturreservat och Färnebofjärdens nationalpark. Naturkvalitéerna utgör också grunden för att Nedre Dalälven är av riksintresse för rörligt friluftsliv. Enligt MB 4 kap. 2 § ska "turismens och friluftslivets, främst det rörliga friluftslivets, intressen särskilt beaktas". Tur- och forspaddling är en viktig del av det rörliga friluftslivet i Nedre Dalälven med flera ideella och några kommersiella intressenter. såväl. Forspaddling har i området mest skett inom eller invid Färnebofjärdens nationalpark men mycket goda förutsättningar skulle kunna skapas inom Bredforsområdet givet ett något högre vattenflöde genom detta, samt inom Båtforsområdet. För närvarande råder paddelförbud inom Båtforsområdet. I områdets skötsel föreskrifter saknas dock helt motivation för förbudet vilket bryter allvarligt mot allemansrättsliga principer då inga rimliga naturskyddsskäl för förbudet föreligger.

Vid en miljöprovning är det viktigt att betona att mycket höga naturvärden och förbättrad fiskebiologi kan vinnas genom att skapa naturliga omlöp i befintliga, naturliga fåror runt i princip alla kraftverk i området (undantaget Gysinge kraftverk). Nulägesbeskrivningen (feb 2023) utreder inga utökade flödesregimer för naturliga omlöpsfåror men det är vår uppfattning att sådana alternativ bör studeras och värderas. Vid värderingen bör särskild vikt läggas vid möjligheten att skapa en sammanhängande kanotled från Näs till Lanforsen/Älvkarleby som för vana kanotister kan erbjuda en storslagen tur på naturströmmande vatten utan att behöva bära runt dammar. Den förbättrade forsmiljön ger bättre fiskreproduktion och därmed utökade förutsättningar för fiskebaserade besöksnäringar. Kommersiell guideverksamhet inom kanotpaddling har hitintills mest baserat sin verksamhet på områdets fjärdar men nyetablering med profilering mot kursverksamhet och guide turer i forsmiljön har nyligen gjorts (ex. www.gysingekanot.se).

Sammanfattningsvis vill vi framföra att

- *Nulägesbeskrivning Nedre Dalälven prövningsgrupp 53_1* kompletteras med utredning om omlöp baserade på naturliga fåror med tillräckliga flöden för att uppnå avsedd fiskvandring och vara framkomliga med paddelfarkoster,
- omlöpen vid sina respektive anlöp kan ges sådan utformning att de säkert kan passeras med kanot,
- i den vidare framtagningen av underlagsmaterial stor vikt läggs vid att belysa synergieffekter mellan förbättrad vattenmiljö, naturvård, friluftsliv med paddling och fiske
- paddelförbudet i Båtforsområdet omprövas.

För Svenska Kanotförbundet

Anders Ahnesjö
0705795072, anders.ahnesjo@telia.com